

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec 2-20
za Nemčijo celoletno . . . 29.—
za ostalo inozemstvo . . . 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec 2.—
V upravi prejemam mesečno . . 1-80

Sobotna izdaja:

za celo leto K 7.—
za Nemčijo celoletno . . . 9.—
za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENEČ

Inserati:

Enostolpna petstvrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)

za enkrat po 30 v
za dva- in večkrat . . . 25,,
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.

Poslano:

Enostolpna petstvrsta po 60 vin.

Izhaja vsak dan, izvenredno ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.

Redna letna priloga vsaki red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 8/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Računa
poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Vojni orkan na naših goriških fleh.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Goriško, 6. novembra 1916.

To je bil vihar, strašen vihar na Krasu in v Vipavski dolini. Res, mimo naših goriških poljan, grebenov in vinskih goric je šel te dni veliki, strašni dan vseh mrtvih, kot ga nismo videli še nikoli. Položaj je bil nekaj dni težak, izredno težak, smrt je kosila trumoma. In ko sem šel skozi Vipavsko dolino, vsi grobovi okrašeni s kizantemami, a nad njimi v ozračju grom, bobnenje topov, črna smrt. Strašni so bili ti prvi dnevi devete laške ofenzive, z vso besnostjo je napadel sovražnik. Res, čuditi se moramo junaštvu naših fantov, da so vzdržali v tem peklenskem ognju topov, min in plina, da so odbili te nepregledne množice laške pehote. Bili so to trenutki, ko se je zdelo, da ne bomo mogli vzdržati; vojaki, došli iz strelnih jarkov, so pripovedovali grozopolne stvari. Toda junaštvo naših ljudi je slavilo svojo polno zmagoslavje. Na te naše ljudi je lahko ponosna Avstrija, na te naše sinove-junake je ponosen naš slovensko-hrvatski jug. Bili so trenutki v teh dneh, ko je en sam naš bataljon uničil, popolnoma uničil dva laška polka. Najhujše je bilo na Krasu. Znano je iz naših poročil, s kakimi množicami so tu navalili tam pri Lokvici in Kostanjevici Italijani. Toda padli so trumoma. Dolgo časa smo bili v velikih skrbih za usodo Kostanjevice. Slišali so se že glasovi v soboto, da je Kostanjevica zavzeta. Toda, hvala Boгу, ni bilo res.

sami pomagamo. Nova vas je Nova villa, Hudi log — Bosco malo. In sedaj se postavljajo s starorimskimi imeni naših krajev. Na dan Vseh svetnikov je napadlo našo Vipavsko dolino 17 Capronijev, ki so metali bombe. Italijani imenujejo to pot v tozadevnem uradnem poročilu našo Vipavsko dolino — dolina Frigido — po starorimskem imenu za Hubelj, oziroma za Vipavo »Frigidum flumen«.

Vojni orkan na Goriškem! Koliko grobov, a koliko junaštev, nepopisnih junaštev naših ljudi, ki branijo našo zemljo. Dokler bomo imeli take junake, ne bodo imeli in ne bodo imeli naše zemlje pohlepni tujci.

—tov—

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 6. novembra. Uradno:

Na Primorskem so zelo ponehali napadi Italijanov. V primeri z nastopom množice italijanske pehote so bile tudi njih izgube v zadnjih dneh bitke izredno težke. Topovski ogenj je bil včeraj živahniji le pri Biljah, Hudem Loču in zahodno od Jamelj. Pri Biljah smo odbili z ognjem pehoto, ki je napredovala.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Italijansko uradno poročilo.

4. novembra. V dolini Travignolo (Avisio) so osvojili naši oddelki utrjeno postojanko »observatorij« imenovano na južnih slemenih Cima delle Boche, približno sto metrov od vrha. Ljut ogenj sovražnik topov naših ni oviral, da so utrjeno postojanko močno utrdili. Na karnijski bojni črti je topništvo močnejše delovalo. V odseku vzhodno od Gorice, je sovražnik, ki je privedel v bojno črto nove topove raznih vrst, močno obstreljeval naše postojanke; naše topništvo je z največjo odločnostjo in učinkovitostjo odgovarjalo. Na Krasu se je nadaljevala sijajna ofenziva čet 11. armadnega zbora proti Vipavski dolini. Pehota 49. divizije je osvojila močne višine Volkovnjaka in napredovala proti severu, višine kote 123. Nekoliko vzhodno od mirenškega Gradu in od kote 126 proti vzhodu smo s krepkim sunkom dosegli v širini nad en kilometer koto 291 in smo tako napredovali na cesti Opatjeselo do 200 m pred prve hiše Kostanjevice.

Na ostali bojni črti do morja smo napadli po najskrajnejše besnem obstreljevanju s topovi vseh vrst goste sovražne množice v smeri višine kote 208. Naš osredotočeni hitri ogenj jih je zadel in razkropil; obrnile so se in v neredu bežale; pustile so veliko mrtvih in ranjencev. Ujeli smo 553 mož, med njimi 11 častnikov, osvojili smo eno baterijo 4 možnarjev 105 mm kalibra s strelivom približno 1000 strelcev za vsaki možnar, dalje strojne puške, orožje in strelivo kakor tudi skupino voz s konji in drugo dragoceno blago.

5. novembra. Sovražno topništvo je včeraj zelo delovalo v dolini Brand, v odseku Pasubio in na visoki planoti Assiago. Sovražnik je v Travignolo dolini ljuto naskočil petkrat po vrsti observatorij na slemenih Cima delle Bocche. Vselej smo ga vrgli s težkimi izgubami zanj; končno smo ga napadli z bajonetom in ga razkropili. Med mnogimi mrtvici, ki so ostali na bojišču, smo našli štiri častnike.

V odseku vzhodno od Gorice in na Krasu so včeraj naše čete utrjevale pridobljene postojanke, dasi jih je sovražno topništvo nadlegovalo. Z malimi ofenzivni-

mi sunki so razširile svojo posest v odseku južno od ceste iz Opatjega sela v Kostanjevico in so zopet ujele 198 mož, ki so bili večinoma ranjeni ali ki so se razkropili na bojišču.

V bojih od 1. do 4. smo ujeli 8982 mož, med njimi 270 častnikov; z njimi se je zvišalo število ujetnikov od 6. avgusta na julijski bojni črti na 40.363, med njimi 1008 častnikov.

»Armada strahov«.

Pod tem naslovom poroča Luigi Barzini v »Corriere della Sera« z našega Krasa. »Na nemalo krajih so se dogodile čudne reči. S trdovratnim streljanjem smo popolnoma razdrli nek utrjen odsek, artiljerija je polno zadela prav vsak kvadratni meter, infanterija je naskočila za napad, toda kar naenkrat vstanejo iz razvalin, iz divjega kaosa razvaline sovražne množice. Na krajih, kjer se je zdelo, da je vse podrti in razbito in uničeno vsako življenje, so se pojavili, kakor pričaran od čarovniške roke, sveži bataljoni, opremljeni s številnimi strojnimi, pravcata armada strahov. V velikanskem gromenju so se razvili novi protinapadi in napolnili puščo z rjovečim gromenjem topov.

In vendar so naše poizvedovalne patrulje ravnokar prav natanko preiskale vse ozemlje in niso našle ne enega živega bitja. Da, na naši strani je že tu in tam prodrla masa, kar se nenadoma za njenim hrbtom ali ob strani pojavi sovražnik, grozopolna in pravzaprav nadnaravna prikažen. Kakšni čarovniki so bili proti nam? To je bil Kras sam, vsi avstrijski jarki se namreč zlivajo v kraške lijake. Stopaj po njih kamorkoli hočeš, končno gotovo prideš v eno teh votlin, ki pokrivajo Kras kakor zrela pokrajina na luni. Dosti teh podzemeljskih hodnikov se razcepi in tvori velike dvorane, v katerih se lahko zberejo celi bataljoni. Če Italijani napadejo, pa pridejo ti bataljoni nenadoma kakor iz drobne zemlje in šele sedaj se branijo za vsako ceno. Ob napadu vržejo Avstrijci tudi »španske jezdece« preko zgornjega roba dolin in postavijo strojnice in tako nastane iz nič cel sistem skrivnostnih utrd, ki uničijo vsak napad.

27 mesecev vojske — italijanske skrbi.

Curih, 6. nov. »Züricher Post« piše: 27. vojni mesec potrjuje, da so od ententinih armad v Voliniji in Galiciji, in Picardiji in ob Mozi, kakor tudi ob Soči z najtežjimi izgubami priborjeni uspehi vsled dogodkov na Balkanu postali brez pomena. Maloštevilne turške in bolgarske z nemškimi četami podpirane divizije so ob spodnji Donavi izvedle doslej v tem letu najvažnejše operacije. To se je moglo zgoditi, ker niso bili Bolgari v Macedoniji dovolj zgodno in ostro, Turki v Mezopotamiji in Siriji pa sploh nič zaposleni. Pasivno zdržanje v teh ozemljih je omogočilo prevoz turških čet v Galicijo, dalje vporaba turških in bolgarskih bojnih sil v smeri, ki postane v nadaljnjem poteku lahko nevarna za rusko južno krilo.

»Idea Nazionale« opominja, naj se pravočasno preskrbi, da se ne bodo italijanske čete izčrpale. Že doslej je Italija takorekoč vse za vojno sposobne može v starosti od 19. do 40. leta postavila na bojišče in treba je misliti na varčevanje s človeškim materialom. To se zgodi lahko najboljše s tem, da se bogato preskrbi s mehničnim voznim materialom. Biti moramo tembolj previdni, ker se trdovratno vzdržuje vest, da namerava Avstrija in Nemčija po porazu Rumunije z vso silo udariti na Italijo.

Vihar v genovskem pristanišču.

Lugano, 6. novembra. (Kor. ur.) V genovskem pristanišču se je potopilo vsled nevihte veliko ladij in čolnov z desetero dragocenimi tovari. Poplavljenih je veliko trgovin in stanovanj v spodnjem delu mesta.

Vojaški krogi proti vojvodi Aosta.

Italijanski generalštabni polkovnik Douhet je bil te dni pred vojnim sodiščem obsojen na enoletni vojaški zapor in 170 lir globe, ker je poslal ministrom Bissolatu, Sonninu in Ruffiniju spomenico o vojnem položaju, in to v

Lani streljajo z granatami na naše vase, jih rušijo, ubijajo naše ljudi, junake.

Na Vseh svetih so se igrali pod Preserjami, občina Rihenberg, otroci. Kar naenkrat zagrmí in strašno zažvižga v zraku. Drugi otroci so se vrgli na tla. Samo sedemletna Emilija Ličen (podomače Ludvikova) iz Preserji je vstopila na bližnjo brežnico, da bo videla, kam bo padla granata. In granata je padla, se je razletela, deklica jo je videla, precejšen drobec granate je priletel v njeno telese in deklico smrtno ranil. V rihenberškem gradu so deklico v bolnišnici takoj operirali. Toda pri operaciji je izdihnila svoje mlado, nežno življenje. Deklica je videla in je smrtno obledela. Drugim otrokom se ni ničesar zgodilo.

* * *

Danes popoldne sem se peljal mimo pokopališča v Vipavi. Topovi so tako strašno grmeli, da so šklepetale šipe avtomobila. Križi na grobeh vojakov so bili okrašeni. Hrizanteme, astre, imortele so jih krasile. Ko sem zadnjič šel tu mimo pokopališča, so devali ravno v grob junaka-vojaka. Na zadnjem potu ga je spremljal, zadnji blagoslov mu je podelil vojni kurat Gnidovec. Danes samevajo grobovi. Njega ni! Tudi on je odšel od nas, tako nenadoma! Najlepsi, najboljši med nami! —

Naše čete so vrgle Lahe z velikanskimi izgubami nazaj. Vse postojanke so tu trdnov naših rokah. Kakor pripovedujejo očividci, leži posebno okrog vodnjaka v Dolenji Vrtojbi vse polno laških mrličev. Istotako smo vrgli Lahe nazaj pri Sv. Gori, Sv. Katarini, Damberju (skupina hiš severno od Sv. Katarine) in v Panovcu. Kakor lahko sklepamo iz izjav in razpoloženja številnih laških ujetnikov, so laške vojake trdno uverili, da bodo Lah prišli te dni v Trst. Med številnimi ujetniki smo ujeli nekaj naših slovenskih Benečanov. Ko so naši natikali bajonete, da jih odvedejo v zaledje, so jim ti prigovarjali, naj nikar ne natikajo bajonetov, saj jim ne bodo zbežali. Bili so videti precej zadovoljni.

Najhujše je bilo v torek, sredo, četrtek in petek. V soboto je topovski boj nekoliko ponehal. Ravno tako tudi v nedeljo. Ponoči med nedeljo in ponedeljkom je zopet strašno grmelo. V ponedeljek zjutraj zopet nekoliko bolj mirno. In sicer vse to vsled slabega, meglenega, deževnega vremena. Danes, v ponedeljek, popoldne krog 2 ure pa se je kanonada povečala, in sicer v smeri proti Kostanjevici. Boj divja naprej. Zdi se, da se je pričel drugi del devete laške ofenzive.

* * *

Italijani se trudijo, da bi pokazali pred svetom potom svojih poročil laški značaj naših krajev. Žal, da jim pri tem tudi mi

odprtih zavrtkih in po osebah, ki nima-
jo zveze z vlado. Douhetovo poročilo da
ni bilo točno ter treba grajati tudi celo
obliko.

Kakor pravi neko drugo poročilo,
je obsojeni polkovnik v omenjeni spo-
menici ostro kritiziral vodstvo tretje
italijanske armade, ki je v rokah voj-
vode Aosta. Le-temu je očital vojaško
nevednost in v trdih besedah zahteval,
da knežjega armadnega poveljnika ra-
di dokazane nesposobnosti takoj odpo-
kličejo.

En prepis te spomenice je po ovin-
kih prišel v roke Cadornu.

Kako Lahi pretiravajo. — d' Annunzio postal stotnik.

Lugano, 6. novembra. (K. u.) Itali-
janski listi poročajo z bojišča tako, ka-
kor da bi bili Italijani osvojili več trd-
njav prve vrste in da se bore tako že-
nialno, da se jim ni mogoče ustavljati.
Poročajo tudi, kar je uraden opis za-
močjal, da so med 12urnim avstrijskim
protiobstreljevanjem avstrijskega top-
ništva, ki se je pričelo ob pol 7. zvečer,
Italijani posebno na koti 308 strašno
trpeli. Med drugim sta bila nevarno
ranjena neki brigadni general in neki
polkovnik. Težko so trpeli Italijani tu-
di pod sovražnim ognjem v Lokvichah
in v Opatjem selu. Pri koti 208 se je
protinapad zelo približal italijanskim
postojankam, ki so bile obstreljevane z
granatami; tam se je razvil boj z baje-
neti. Avstrijska letala so letala tako
nizko in spretno nad italijanskimi po-
stojankami, da so njih strojne puške
uničujoče učinkovale, predno so sploh
Italijani znali, kaj da se godi. Pri na-
padu na Veliki hrib je navdušaval na-
padalec Gabriele d' Annunzio, Cadorna
ga je zato povišal za stotnika.

Sacro egoismo.

Lugano, 6. novembra. V celi Italiji
je povzročila veliko pozornost razpra-
va proti visokim častnikom radi zlorabe
pri vojnih dobavah v Palermu. 20
obtožencev je bilo bsjenih, med njimi
4 štabni častniki intendance, vsak na
20 let ječe, ker se je dokazalo, da so
bili pri dobavah posteljnih odej pod-
kupljeni.

Novi boji ob Sommi.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 6. novembra. Veliki glavni
stan:

Vojna skupina prestolonasled-
nika Ruperta.

V trajni bitki pri Somme je bil 5.
november zopet dan velikih bojov prve
vrste. Angleži in Francozi so izvedli slo-
vit sunek proti bojni črti armade ge-
nerala pl. Belowa. Čete raznih nemških
rodov, ki so jih vodili generali baron
pl. Marschall, pl. Deimling in pl. Gar-
nier, so se neomajljivo držale in zadale
sovražniku težak poraz. Deli strassbur-
škega zbora, saške in badenske čete,
Berlinci, Hanseati in meininski peš-
polk so se posebno odlikovali. Na celi
skoraj 20 km široki napadalni bojni
črti od Le Sars do Bouchavesnes so
zvezni sovražniki imeli največje krvave
izgube in niso ničesar dosegli, če se iz-
vzame mali krajni dobiček na severnem
delu gozda St. Pierre Vaast. Kjer je si-
cer sovražnik mogel vdreti v naše črte,
smo ga takoj zopet vrgli iz njih. Ujeli
smo 10 častnikov in 310 mož; plen je
velik.

Severnovzhodno od Le Sars smo
ujeli nad 70 mož in zaplenili 11 stroj-
nih pušk.

Napad slabega francoskega oddel-
ka smo odbili pri Solssonu.

Bojna črta nemškega cesar-
jeviča.

Na desnem bregu Moze v odseku
Hardaumont živahni boji s topovi in
boji z ročnimi granatami.

Prvi generalni kvartirni mojster:
pl. Ludendorff.

Francosko uradno poročilo.

Pariz, 3. novembra ob 3. uri popol-
dne. Južno od Somme je bilo delovanje
topništva v odsekih Lihons in Chilly
živahno. Napad Francozov na jarke
vzhodno od Gaucourta se je popolnoma
posrečil.

Na desnem bregu Moze je bilo po-
noči razmeroma mirno. Tekom večeraj-
šnjega dne so Nemci izpraznili utrdbo
Vaux med silovitimi več dni trajajočim
obstreljevanjem, ne da bi čakali fran-
coskega pehotnega napada, ki postaja
vedno silnejši. Zvečer je francoska pe-
hota zasedla to važno utrdbo, ne da bi
imela kaj izgub. Par zunanji utrdbi
pri Verdunu je tedaj zopet popolnoma
v rokah francoskih čet.

Ob 11. uri ponoči. Na desnem bregu
Moze je naša pehota po zasedenju
utrdbe Vaux prodrla do poznega roba
vasi Vaux. Severno od Stanga smo se
ustalili na višini, ki obvladuje vas.

Krvavi dnevi pri Somme.

Wolff poroča o krvavih dneh pri Som-
me: Prvi veliki naval se je izvedel mesca
julija. Bil je močnejši in je trajal dalje,
kakor so pričakovali Nemci, a na požrtvoval-
nosti nemških čet se je razbil. Sovražnik
je opustil svoj načrt, da bi bil prebil v go-
tovi smeri; avgusta je brez načrta le priti-
skal na celo bojno črto, seveda je dosegel
le delni uspeh. Septembra je nastopal so-
vražnik s popolnoma spremenjeno taktiko,
napadalec je brezdvajbeno primeroma pre-
cej pridobil. Drzno je poizkušal zopet pre-
biti severno od Somme med rekama Som-
me in Ancre. Bitka se je razdelila v dve
bitki. V bitki na jugu v prostoru Biaches-
Vermandovillers je sovražnik potem, ko
se mu ni posrečilo, da bi bil prebil, s krep-
kimi sunki v odseku Berny-Chaulnes le pri-
dobil precej prostora, a izrabiti ga radi svo-
jih izgub ni mogel. V severnem odseku se
mu je posrečilo, da je med Somme in An-
cre s silo skupnega navala precej razširil
priboreni trikot, ker je vzel 25., 26. in 27.
septembra Guenecourt in Raudcourt in
Comles s prostorom vmes. Smotra, da bi
bil tam prebil, kljub morečemu borenju ni
dosegel. Nečuvni francosko angleški na-
pori v bitkah mesca oktobra so se tudi iz-
jalovili ob nemški obrambi, ki se je pač
od sredi septembra enormno pomnožila.
Uspeh bitke pri Somme je dozdaj tak: Na-
padalec se ni posrečilo, da bi bil prebil,
zdobil ni tudi nemških sil in ni zmajal
nemške zahodne bojne črte. Napadalec se
ni niti ni posrečil skromen smoter, da bi bil
pridržal veliko nemških čet na zahodni
bojni črti in da bi bil preprečil večjo nem-
ško akcijo na nekem drugem mestu, kar
dokazuje zavzeta Dobrudža in oprošče-
na Erdeljska.

Izgube Angležev pri Somme.

Daily Telegraph poroča: Angleži so
izgubili pri Somme od 1. julija dalje —
412.756 mrtvih, ranjencev in pogrešancev;
med njimi 21.538 častnikov in 391.218 pod-
častnikov in vojakov

Angleška sodba o nemški vojni moči.

Rotterdam, 6. nov. »Observer« pri-
naša članek o položaju v Nemčiji. »Nation«
trdi, da je članek spisal Churchill, kar pa
ta zanika. V članku se trdi, da se Nemčija
upira pritisku na tisoč milj dolgi črti in še
ni bila prisiljena, da bi se resno umaknila.
Armada ima številne rezerve, njene muni-
cijske tvornice delujejo izborni; nobenih
gotovih znakov ni za to, da bi gospodarski
pritisk prisilil Nemčijo, da odloži orožje.
Materijelno je Nemčija na suhem še vedno
najmočnejša izmed vseh vojskujočih se
držav. Nemci se na zahodu branijo po do-
bro premišljenem načrtu. Gotovo je, da bo
če bo onefziva trajala čez zim in se spo-
mladi pričela s podvojeno silo, Angleška
moralna napeti vse sile, da da dovolj voja-
kov in zviša svoje rezerve topov in granat.
O Hindenburgu se pravi, da mora ententa
računati s presenečenji. Brez Angleške vojs-
ka ne more trajati niti 3 mesece več. Ka-
žejo se znaki, da Rusi nimajo dovolj topov
in municije. Tudi Italijani bi potrebovali
več topov. Konečno pravi članek, da se
more Nemčijo premagati le z orožjem.

Angleška rabi še skoro pol milijona muni-
cijskih delavcev.

London, 6. nov. Dr. Addison od muni-
cijskega ministrstva je izjavil, da je potreb-
nih še najmanj 315.000 moških in 100.000
ženskih delavcev, da se izvede ves načrt za
izdelovanje municije.

Uspeh pri Kirilbabi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 6. novembra. Uradno:

Bojna črta generala konjenice nadvojvoda Karla.

Rumunski napadi v severni Vla-
hiji tudi včeraj niso ničesar dosegli.
Jugovzhodno od prelaza Rdečega stol-
pa smo pridobivali na prostoru in smo
vzeli goro La Omu. V ozemlju Bodza
in pri Bekas in pri Tölgyes se bojujejo
dalje. Vzhodno od Kirilbabe so se po-
lastili oddelki hrabrega sobotškega
polka št. 42 in drugih delov čet s pre-
senetljivim sunkom višine Ledul; ob
tej priliki smo ujeli 100 Rusov in zaple-
nili en metalec min.

Bojna črta maršala princa
Leopolda Bavarskega.

Nič važnega.

Namestnik načelnika generalnega štaba:
pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 6. novembra. Veliki glavni
stan:

Bojna črta maršala princa
Leopolda Bavarskega.
Nobenih posebnih dogodkov.

Bojna črta generala konjenice
nadvojvoda Karla.

Boji v odseku Tölgyes kakor tudi
na cesti v prelazih Altschanz in Bodza
trajajo dalje, ne da bi se bil položaj bi-
stveno izpremenil.

Jugovzhodno od Predeala smo pri-
dobili višino La Omu; jugovzhodno od
prelaza Rdečega stolpa smo napredo-
vali.

Na obeh straneh ceste v prelazu
Szurduk smo odbili rumunske napade.
Na južnem bojišču smo ujeli nad 450
mož.

Prvi generalni kvartirni mojster:
pl. Ludendorff.

Rusko uradno poročilo.

Petrograd, 3. novembra. Uradno:
Zapadno bojišče: Ob Stohodu se
nadaljuje boj pri vasi Vitoncem in na-
selbini Aleksandrovka. Nekemu naše-
mu oddelku se je posrečilo vreči so-
vražnika iz postojank, ki jih je zasedel
na zahodnem bregu Stohoda. Na viši-
nah vzhodno od Lipnice-Dolne (Nara-
jovka) so naši oddelki, potem ko so
prerezali sovražne žične ovire, potisnili
sovražnika nazaj. Gosta megla je ovi-
rala delovanje topništva Ob Bistrici pri
Kriviču so naše poizvedovalne čete na
južnem delu črte napadle krilo neke
stotnije in jo razkropile, ter pri tem
ujeli 13 mož.

Sedmograško bojišče: Nobenih važ-
nih poročil.

Dobrudža: Nič novega.

Odstavljen dobruški poveljnik.

Iz Odese poročajo, da je višji po-
veljnik rusko-rumunskih dobruških
bojnih sil odstavljen radi nesposobno-
sti, ki jo je pokazal s tem, da je prehitro
popustil postojanke ob Trajanovem na-
sipu. Odstavljenih je tudi več rumun-
skih štabnih častnikov.

Rumunska armada v razsult.

»Az Estov« vojni poročevalec pri
Falkenhaynovi armadi poroča: Neki
rumunski častnik, ki je bil nedavno
ujet južno od Predeala, je pripovedo-
val, da umikanje zelo neugodno vpliva
na rumunsko armado. Uvrstitev novih
čet komaj vzravna strašne izgube. Ne-
davno je obiskal rumunski vrhovni po-
veljnik, spremljala sta ga en angleški
in en rumunski častnik generalnega
štaba. Bojišče jugovzhodno od Prede-
ala. Angleški častnik je ob tej priliki
izjavil, da Angleži niso nikdar na no-
benem mestu izgubili toliko ljudi, ko-
likor so jih izgubili Rumuni pri prela-
zu Tömös. Rumunski divizijski povelj-
niki se poslužujejo v svojih dnevnih
poveljih najrazličnejših sredstev, da bi
oslabili strah rumunskih vojakov pred
našimi topovi. Neko tako divizijsko po-
velje širi bajko, da se straše Nemci in
Ogri boja z bajoneti. Drugo povelje zo-
pet napoveduje, da bo dosegel rumun-
sko topništvo kmalu premoč. Rumun-
ske vojske tudi tolažijo, češ da je nem-
ško in ogrsko topništvo sicer mogočno,
a da je pehota po številu v manjšini.
Vojake dalje navdušujejo, naj ne do-
puste, da bi Nemci dobili dragocene
petrolejske vrelece. Kako že primanjku-
je Rumunom vojakov, dokazuje dej-
stvo, ker je rumunsko vojno vodstvo
moralo v prelaz Tömös poslati 100 mož
orožnikov iz Bukarešta.

Krvne žrtve Rumunije.

»Adeverul« poroča: Nobena vojsku-
joča se država ni primeroma prelila to-
liko krvi, kolikor jo je Rumunija; kar
nam jamči, da bomo dobili Erdeljsko
in Bukovino. Predpogoj naše zmage je
zmaga sporazuma.

Položaj v Silistri.

Lvovska »Gazeta Wicczorna« objav-
lja naslednje poročilo iz Silistre: Mesto je
podobno naselbini vil in stanovalci tvorijo
najpremožnejši del prebivalstva v tem de-
lu Dobrudže. Prodajalne so večinoma še
zaprte in mnogo je še sledi o nasilnosti Ru-
munov. Moške so Rumuni ob svojem begu
večinoma odveli s seboj, mnoge so tudi
na zverinski način umorili. Na prodajalnah
so še rumunski napisi. Rumuni so zvišali
davke v tem delu Dobrudže od 20 na 100
milijonov levov. Veliko hiš in trgovin so
Rumuni oplenili. Kar je njim ostalo, so po-
brali ruski kozaki. Pri nekem ujetem koza-
ku so našli 30.000, pri nekem drugem pa
12.000 levov, ki sta jih bila pač naplenila.

Porusenje vzhodne Galicije.

Rusko časopisje zahteva, naj se za-
sedeni del vzhodne Galicije prične ta-
koj porusovati in naj se proti judom
najostreje nastopi. Listi pišejo, da do-
kter ne bodo vzhodne Galicije poru-
sili, naj jo ne smatrajo za rusko po-
sest.

Potres.

Petrograd, 6. novembra. (Kor. ur.)
Mesto Edsmiadzin je obiskal zelo hud
potres. Vse vasi v okolici so močno po-
škodovane.

Na morju.

Poročilo nemške mornarice.

Berlin, 5. novembra. Uradno:
Podmorski čoln U 20 je v megli za-
vozil severno od Boybjerga na zahodno-

jičjsko obal. Takoj na pomoč prihitelo
torpedovke ga niso mogle več rešiti.
U 20 so zato 5. t. m. opoldne razstrelili;
ko so posadko rešile naše torpedovke.

Načelnik

admiralnega štaba mornarice.

Obnovitev Poljske.

Radost poljskega naroda.

Poljski poslanci na Dunaju so dobiva-
li na Dunaju veliko brzojav iz zdaj samo-
stojne kraljevine Poljske in iz Galicije o
nepopisnem navdušenju prebivalstva. Sko-
raj vsa mesta so v zastavah; prireajo se
slavnostni izprevidi. Vse se veseli tudi na-
povedane samouprave Galicije. Pripravlja-
jo izjave hvaležnosti cesarjem Franc Jo-
žefu in Viljemu.

Kako so proglasili kraljevino Poljsko v Varšavi.

Wolff poroča 5. t. m.: Generalni gu-
verner pl. Beseler je sprejel pred ofici-
elnimi slavnostmi zastopnike nemške-
ga, poljskega in nevtralnega časopisja
v gradu Belveder, kjer stanuje. Časni-
karje je prisrčno pozdravil in je v dalj-
šem nagovoru opozarjal na zgodovinsko
važen dan. Če bi rekli naši sovraž-
niki, da potrebujejo Nemci vojske, je
nam to postranska stvar, da je Poljska
stara vojaška dežela. Glavno nam je
veliki politični dogodek, ki bo popol-
noma izpremenil v vzhodni Evropi po-
ložaj nasproti silam, ki nam groze z
vzhoda. Nočemo koristiti le Poljakom,
marveč celemu svetu hočemo pokazati,
da ne zatiramo malih narodov in da
smo, ko se bo sklepal mir, pripravljeni,
da postavimo svet na dobra in na trd-
na tla. Po sprejemu časnikaarjev se je
podala gospoda v grad, kamor so pri-
čeli gostje že ob pol 11. dopoldne pri-
hajati. Povabljeni slavnostni gostje so
se zbrali v slavnostni dvorani. General-
ni guverner pl. Beseler je prečital pro-
glas in je govoril važnosti dneva pri-
meren govor. Generalnemu guvernerju
je odgovoril rektor varšavskega vse-
učilišča, ki je izvajal med drugim: Pre-
pričani smo, da bodo skupne koristi, ki
vežejo osrednji velesili in kraljevino
Poljsko, ustanovile najboljše sosedno
priateljske razmere in da se bodo
ustvarili ugodni pogoji napredku na-
šega narodnega življenja. Guvernerska
godba je zasvirala nato staro poljsko
narodno himno. Na grajskem stolpu in
na vseh vogalih gradu so zaplapolale
poljske zastave. Ko so se skozi odprta
okna čuli zvoki godbe, so tisoči in ti-
oči zbrani pred gradom odkriti peli na-
rodno pesem, ki so jo bili Rusi najstro-
žje prepovedali. Popoldne je bila slav-
nostna seja mestnega zastopa. Mesto
Varšava je priredilo zvečer gala oporo.

Ljublin ob proglasitvi kraljestva.

Ljublin, 6. novembra. (K. u.) Po slo-
vesnosti v katedrali so pred spomenikom
ljublinske unije kakor tudi na drugih toč-
kah mesta razne osebnosti imele govore o
pomenu zgodovinskega dneva. Čez dan je
v Ljublinu vladalo živahno življenje. Zve-
čer je priredila vojaška godba po mestu
mirozov, se ustavila pred palačo general-
nega guvernerja, pred hišo nemškega za-
stopstva, pred častniško kuhinjo, pred ge-
neralno gubernijo, pred okrožnim povelj-
stvom in pred magistratom. Ljublinski na-
rodni odbor je v gledišču priredil dve slav-
nostni predstavi; večerne so se udeležili
tudi vojaški generalni guverner in načelnik
civilnega deželnega komisarijata s soprogo
ter številni višji častniki in uradniki gene-
ralne gubernije. Gledišče je bilo slavnostno
okrašeno.

njeno neodvisnost v vsakem oziru zagotovila. Bivši državni tajnik Józef Sztrenyi je izjavil med drugim: Ustanovitev neodvisne Poljske je položaj monarhije nasproti Rusiji izdatno izboljšala. Nova kraljevina je tudi velike gospodarske važnosti za monarhijo.

Vpliv poljske proklamacije na budimpeštansko borzo.

Budimpešta, 6. novembra. (Kor. urad.) Proglasitev Poljske za samostojno kraljestvo je povzročila na današnji borzi zaupno razpoloženje. V nekaterih vrstah vrednostnih papirjev je bil nenavadno velik promet, vendar je našlo povpraševanje tudi vedno dovolj ponudb, tako da se je vršilo dviganje v solidnem okviru. Glavno zanimanje se je zopet osredotočilo na bančne vrednote, pri čemer so se kupovale delnice ogrske Kreditne, Eskomptne banke, ogrske bančne in trgovinske družbe in lesne banke po dvigajočem se kurzu. Trdna tendenca se je — izvzemši nekaj krajevnih efektov — vzdržala do konca. Živahno zanimanje je bilo za rente. Občinstvo je kupovalo obligacije s stalnimi obrestmi in zamenjavalo akcije za rente. Sklep zaupljivo trden.

Labi o proglasitvi samostojne Poljske.

Lugano, 6. novembra. (Kor. ur.) O napovedi samostojne kraljevine Poljske italijansko časopisje le malo piše, a to, kar se piše, dokazuje, da jim je proglasitev zelo mučna; ničesar ne pišejo o osvoboditvi narodov in o kulturi. »Secolo« opozarja na važnost dogodka posebno z ozirom na sedanjo orientacijo poljskega naroda.

Boji v Macedoniji.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 5. nov. Uradno: Položaj se ni izpremenil. Sovražna letala so napadla kraje za bojno črto, a veliko škode niso povzročila. Na vznožju Belasličke Planine je sovražnik brez uspeha obstreljeval kraje Palmik, Globočnica, Tulovo in Gornji Poroj. V dolini Strume slab topovski ogenj. Na obali Egejskega morja je mirno. V Dobrudži boji med prednjimi oddelki. Sovražne ladje so obstreljevale Konštanco in Mangalijo, a naša morska letala so jih prisilila, da so se morale odpeljati na visoko morje.

Francosko uradno poročilo.

Pariz, 3. novembra. Na levem bregu Strume so Angleži z naskokom vzeli vas Altico. Na ostali bojni črti od časa do časa topovski ogenj brez pehotnih bojev.

Zadnji Srbi v prvi bojni črti.

»Journal de Geneve« objavlja pod nadpisom: V imenu človekoljubja prižanese ostankom srbske armade pismo Srba Ilija Milkića, ki roti sporazum, naj prizaneše zadnjim zastopnikom srbskega plemena, ki se morajo v Macedoniji zopet vojskovati v prvi bojni črti. Kako naj obnovi sporazum Srbijo, če bo padla zadnja moška moč v novih bojih.

Angleška ojačenja v Solunu.

»Az Est« poroča 5. t. m. iz Sofije: V Solun je došlo zadnje dni veliko čet in še vedno dohajajo. To poročilo v Sofiji ni vznemirilo, ker nihče ne pričakuje večje ofenzive Angležev. Nemogoča sicer ni, a sodi se, da hoče dobiti Anglija Solun v svoje kremplje in da skrbi za potrebne rezerve, s katerimi bo lahko hitro zasedla grške otoke v Egejskem morju.

Proti odpadnim častnikom in vojaštvu na Grškem.

London, 6. novembra. (K. u.) »Morning Post« poroča iz Aten: 10 častnikov trikalarskega polka, ki so potovali preko Soluna, so zasledovali oddelki čet, ki so bili odposlani iz grškega glavnega stana v Larissi; pri Kozani so čete častnike prijele, jih z močno stražo odvedle nazaj v Kalabako, kjer so jih vrgli v ječo. 10 drugih častnikov so prijele, ko so se v Pireju vkrcali za Solun, in jih odvedli v Atene, kjer jih pa v častniškem zaporu niso hoteli internirati. Tudi veliko vojakov iz Aten so v Patrasu in drugih krajih prijeli, ker so hoteli odpotovati v Solun. Nepobitno dejstvo je, da je v ponedeljek izšel kraljev odlok, ki vse častnike kopne armade in mornarice, ki so se pridružili Venizelu, za sedaj izključuje iz častniškega zbora, kasneje pa pridejo pred vojno sodišče.

Nove zahteve sporazuma Grški.

Reuter poroča 4. t. m. iz Aten: Admiral Fournet je zahteval, naj dovoli grška vlada, da bo uporabljal lahko grške ladje pod francosko zastavo s francoskimi po-

sadkami proti nemškim podmorskim čolnom. Ministrstvo se je 4. t. m. jutraj pod kraljevim predsedstvom o predlogu posvetovalo in sklenilo, da ga odkloni, ker bi se s pritrdilom opustila nevtralnost.

Caterini zasedel sporazum.

Amsterdam, 6. novembra. (K. u.) Reuter javlja iz Aten: Čete zaveznikov so zasedle Caterini, da preprečijo krvolitje med Venizelisti in vladnimi četami.

Solunska vlada prevzame grško upravo v južni Albaniji.

Lugano, 6. novembra. (K. u.) Italijanski listi poročajo, da odpošlje solunska provizorična vlada pod vodstvom bivšega solunskega prefekta Argyropulosa in bivšega poslanca v Korici Adamidesa nekaj uradnikov v južno Albanijo, da bodo dalje vodili grško upravo; izvedli bodo tudi nabore.

Nemški državni zbor odgoden.

Berlin, 5. novembra. Nemška vlada se je odločila, da odgodi zbornico do 13. februarja. Socialni demokrati in govornik nac. liberalcev Bassermann so z obžalovanjem to vzeli na znanje. Državni tajnik dr. Helfferich je podal izjavo, da, če bodo zahtevali to važni politični dogodki, se skliče zbornica lahko tudi pred 13. febr.

Razna poročila.

Španski poslanik pri cesarju.

Dunaj, 6. novembra. (K. u.) Cesar je danes popoldne sprejel v Schönbrunnu v daljši avdienci španskega poslanika Don Antonia di Castro v Cosaleiz. Nato je sprejel cesar v posebni avdienci novoimenovane vojaškega atašeeja pri čilenskem poslanstvu majorja Avgušina Moreno.

Volitve predsednika Združenih držav.

Amsterdam, 6. novembra. (Kor. urad.) »Times« poroča iz Washingtona: Izid volitve predsednika je zelo negotov. Danes zvečer sta imela Hughes in Wilson zadnja volilna govora. Več listov, med njimi »New York World«, prinašajo velikanske oklice Hughesu v korist.

Turško uradno poročilo.

Carigrad, 5. nov. Uradno: Na kavkaški bojni črti divjajo še vedno luti snežni viharji in dežuje.

Španska ostane nevtralna.

Pariz, 7. novembra. (Kor. ur.) »Petit Parisien« poroča: Španski ministrski predsednik Romanones je izjavil, da ne bo nikdar opustil nevtralnosti.

Sestanke generalnih štabov sporazuma.

Rotterdam, 7. novembra. (Kor. urad.) Iz Londona se brzojavlja listu »Maasbode«: Vlade v Parizu, Londonu, Petrogradu in v Rimu so se pričele pogajati o velikem sestanku generalnih štabov zaveznikov v Parizu. Upajo, da se bo načrt izvedel. Ta sestanek bo največji dosedanjí vojni svet zaveznikov.

Angleške izgube na morju.

Berlin, 6. novembra. (Kor. ur.) Wolf-fov urad poroča: S pred kratkim sporočenim uničenjem male angleške križarke znaša skupn izguba angleških linijskih ladij in križark nad 500.000 ton. Skupno so Angleži izgubili 24 linijskih ladij, in križark s 501.555 tonami, ne včevši pomožnih križark, pomožnih ladij, topničark in rušilcev.

Španci proti Angležem.

Madrid, 6. novembra. (Kor. ur.) Časopisje protestira, ker Anglija s črnimi seznami in z grožnjami preti španskim trgovcem. Zahtevajo, naj vlada proti Angliji odločno nastopi.

Norveška in Nemčija.

Kristijanija, 6. nov. (K. u.) Čuje se, da je bil norveški odgovor že izročen tukajšnjemu nemškemu poslaniku.

Pariška izdaja »Newyork Herald« poroča iz Kodanja, da sta sklenili Nemčija in Norveška kompromis, ki bo kmalu podpisan.

Pogrešan francoski letalec.

Pariz, 6. novembra. (Kor. ur.) »Temps« poroča: Letalca Maxime Lenoir pogrešajo od 24. oktobra. Bil je na poizvedovalnem poletu, pa se ni vrnil. »Temps« ga imenuje najboljšega francoskega letalca.

Mož Henny Porten padel.

Padel je na vzhodnem bojišču Kurt A. Stark, soprog filmske igralki Henny Porten.

Ljubljanske novice.

Ij Darila. Mestnemu aprovizacnemu zakladu za prehrano ubožnih rodbin ljubljanskih poklonil je neimenovan dobrotnik že v drugič znatno svoto 1000 K. — V isti namen sta darovala dva druga neimenovana dobrotnika zneska 500 K in 200 K in pa gdč. Marija Brodnik svoto 200 K.

Ij Osebná vest. Naučni minister je profesorja na državni gimnaziji v Novem mestu g. Bogumila Remca dodelil za prvi

tečaj tekočega šolskega leta 1916/17 prvi državni gimnaziji v Ljubljani na mesto profesorja g. Frana Verbič, ki je dobil radi bolezni dopust.

Ij Ribolov v Ljubljani od šentpeterskega mostu do Lize, rovir št. 34, sta prevzela s 1. novembrom v zakup gg. dr. Vladislav Pegan, deželni odbornik, in Anton Fortič, deželni nadoficijal. Imenovana sta vzela v zakup tudi revirja št. 33 in 32, to je proga Ljubljance od šentpeterskega mostu do Podpeti z vsemi stranskimi vodami, razen Lize.

Zborovanje Nemcev iz Češke.

Dunaj, 6. novembra. (Kor. ur.) Včerajšnje plenarno zborovanje deželnih in državnih nemških poslancev je sklenilo soglasen sklep, kjer povdarjajo ponovno svojo zvestobo glede cesarja in države, pozdravljajo hrabre bojevnike zveznih armad in izražajo svoje občudovanje prebivalstvu, ki tako voljno prenaša žrtve vojne tam zadaj za bojno črto. Zastopniki Nemcev iz Češke bodo krepko sodelovali, da se vztraja, dokler ne dosežemo trajnega, častnega miru. Istočasno zahtevajo, naj se pričnejo vse predpriprave, da pridemo po koncu vojne do urejenih notranjopolitičnih razmer, pri čemer morajo stati v ospredju že tolikokrat ponovljene zahteve Nemcev iz Češke glede jamstva svobodnega njihovega ljudskega razvoja. Treba je parlamenta, toda še preje je treba gotovih odredb, ki so predpogoj za parlament. Zborovalci pozivljajo avstrijske Nemce, naj pozabijo na vsa nasprotstva in naj združijo vse sile za dosego velikih ciljev nemštva v Avstriji.

Dnevne novice.

+ Iz časopisja. »Ostdeutsche Rundschau« poroča, da bo Galicija kmalu dobila razširjeno avtonomijo. »Mitteilungen des deutschen Vereines für Österreich« pišejo: »Mi smo nasprotniki sklicanja samo tega parlamenta, in ker imamo gotovost, da pride po vojni vsled posebnega stališča Galicije drugačen parlament, v katerem bomo mi Nemci imeli večino, zato se hočemo izogniti vsemu, kar bi znalo zakasniti ali preprečiti doseženje tega cilja.«

+ 2vinarski železni novci. Dunaj, dne 7. novembra. (Kor. ur.) »Wiener Zeitung« objavlja odredbo finančnega ministrstva z dne 6. septembra 1916 o kovanju in izdaji 2vinarskih železnih novcev.

— Nevarno je obolel veleč. gospod František Povše, kanonik v Novem mestu. Priporočila se gg. duh. sobratom v molitev!

Odlikovan je bil na severnem bojišču Anton Medved, zidarski mojster iz Podgorja pri Kamniku, sedaj delovodja pri vojaškem delavskem oddelku, z železnim križcem s krono na traku hrabrostne svetinje za zasluge, katere si je pridobil pri izpolnjevanju svojih dolžnosti.

— Smrtna kosa. Dne 3. novembra je umrl Jernej Polajnar, posestnik v Spodnji Kokri hš. št. 4, podomače Polajnar, star 67 let. — Umrl je v Svetju št. 7 pri Medvodah posestnik Franc Šusteršič, podomače Zlate, star 63 let.

— Vojne olajšave srednješolcev. C. kr. ministrstvo za uk in hogočastje je za srednješolce, z vštetim rojstnim letnikom 1898, ki so podvrženi vojaški službi, izdalo posebne naredbe. Po tej naredbi se pripuste k predčasni zrelosti skušnji oni srednješolci, ki so v šolskem letu 1916/17 javni ali privatni učenci zadnjih razredov srednjih šol, ako jim bo iti k vojakom, in pa oni, ki so meseca junija 1916 dovršili predzadnji razred srednjih šol ter so že odšli k vojakom. Srednješolcem, ki so že pri vojakih in so uvrščeni pri nadomestnih krdelih, se dovoli na prošnjo 4 tedenski dopust, da hodijo v zadnji razred srednjih šol in da napravijo predčasni zrelostni izpit. Srednješolcem, ki so na bojišču, se dopusti za obisk šole in za zrelostni izpit ne dovoljujejo.

Nova hrvatska banka na Reki. Dne 3. t. m. se je vršil na Reki ustanovni občni zbor »Zadružne prometne banke«. Banka je ustanovljena od strani dalmatinskega združenstva. Za predsednika banke je izvoljen Milan Marušić, za prvega podpredsednika Ivo Antičević, a za drugega podpredsednika dr. Vekoslav Kisovec. V nadzorovalni odbor so izvoljeni: dr. Josip Bervaldi, Miho Obuljen in Joahim Kunjašić. Začetna akcijska glavnica banke znaša 1.000.000 K.

— Roparski umor. 26. m. m. zvečer so doslej neznani roparji na grozen način umorili in oropali posestnika Vlada Emeršić v Namejah pri Sv. Barbari na Štajerskem. Emeršić je stanoval sam v svoji hiši in je imel 2000 K gotovine. Roparji so razbili tudi vse pohištvo ter okna in vrata. Domneva se, da so prišli roparji čez hrvatsko mejo.

Nova hrvatska drama. Dr. Gjuro Dimović je napisal novo hrvatsko dra-

Varšavski Poljaki cesarju Viljemu in cesarju Francu Jožetu I.

Varšava, 7. novembra. (K. u.) Wolff javlja: Na velikem političnem shodu v Filharmoniji so sklenili med klici: »Slava cesarju Viljemu!« in med živahnim pritrditvjem brzojaviti cesarju Viljemu: Veliki vladar! Na današnjem tako veselem dnevu poljskega naroda, ko je izvedel, da bo postal svoboden in da bo dobil samostojno državo, lastno armado in samostojno vlado, preveva prsi vsakega svobodoljubnega Poljaka čuvstvo hvalečnosti nasproti tistim, ki so jo osvobodili z lastno krvjo in obnovili njeno samostojno življenje. Zmaga nepremagljive armade sta osvobodili dve mesti, ki sta enako ljubi poljskim srcem: Varšavo in Vilno. Današnji dogovor med Nemčijo in Avstrijo glede na poljsko vprašanje nam podeluje samostojni državni obstoj, največ, kar more imeti narod, kar znamo ceniti, in ker smo okusili bridkost hlapčevanja, in pripravljani smo to braniti, če se nam bo nudila prilika, proti našemu dednemu sovražniku Moskovitu z vsemi napori naših sil v boju. Vemo, da je za vsem tem Tvoja volja in da je bila moč Tvojega duha činiteljica tega zgodovinskega dejstva. Izražamo Ti za tvojo hvaležnost in zagotavljam, da bo poljski narod ostal zvest svojemu zavezniku.

Njegovemu Veličanstvu cesarju in kralju Francu Jožetu so poslali doslovno enako vdanostno brzojavko.

Zahvala poljskega kmetskega prebivalstva.

Lublin, 6. novembra. (K. u.) Ko si je dal vojaški generalni guverner fem. Kuk včeraj po izvršeni slovesni proklamaciji kraljestva poljskega predstaviti došle zastopnike prebivalstva, se mu je neki poslanec kmetskih občin zahvalil z naslednjimi besedami: Prisrčno se zahvaljujem Vaši ekscelenci v imenu kmetov za proklamacijo poljske države in Bog naj blagoslovi cesarja avstro-ogrškega in cesarja nemškega, da sta nam vrnila poljsko državo. Poljski kmetje tega ne bodo nikoli pozabili.

Slavlje v Lvovu in v Krakovu.

Lvov, 5. nov. (K. u.) Povodom proglašitve kraljevine Poljske je bila zvečer sijajna manifestacija.

Krakov, 5. nov. (K. u.) Ker se je proglasila kraljevina Poljska in vsled Najvišjega lastnoročnega pisma glede na Galicijo je mesto okrašeno z zastavami.

Proslava proklamacije v Lvovskem mestnem svetu.

Lvov, 6. novembra. (K. u.) Danes ob 12. uri popoldne se je vršila slavnostna seja mestnega podsveta, katere so se udeležili tudi odposlanci vrhovnega narodnega odbora, dalje deputacije poljskih društev itd. Po več slavnostnih govorih in živoklicih na Poljsko in Njegovo Veličanstvo cesarja in kralja Franca Jožeta I. so enoglasno sklenili poslati Njegovemu Veličanstvu vdanostno brzojavko. Obenem so brzojavno čestitali mestni upravi v Varšavi.

Samostojnost Galicije in Ukrajinci.

Dunaj, 6. novembra. (K. u.) Kakor poroča tozadevni komunike, sta odložila pod vtisom proglašene samostojnosti Galicije o priliki skupnega zborovanja obeh ukrajinskih parlamentarnih klubov oba predsednika klubov korporativno svoje predsedniške mandate. V nadaljnjem zasedanju obeh klubov pod predsedstvom starostnega predsednika Romanca zuka se je sklenilo, da se skliče za jutri plenarna seja, ki naj izreče tozadeven protest celokupnih ukrajinskih parlamentarnih zastopnikov.

Ogrski politiki o novi Poljski.

O novi kraljevini Poljski je izjavil grof Teodor Bathyany, podpredsednik Karolyjeve stranke: Veseli me, ker sta ustanovili Avstrija in Nemčija svobodno, neodvisno Poljsko. Če je zdaj bil ugoden čas, bom povedal v državnem zboru. Vprašanje se bo srečno rešilo le, če dobi Poljska moderno ustavo, ki bo

mo, katera se bo predstavljala v hrvatskem gledališču v Zagrebu še v tej sezoni.

— **Nesreča pri železnici.** Janez Kočevar, želez. uslužbenec v Novem mestu, se je ponesrečil pri sklepanju železničnih vozov. Vsled hitrega prevažanja ga je ujel odbijač železniškega voza za desno roko in mu jo je zmečkal. Prepeljali so ga v kandijsko bolnišnico, kjer so mu roko odvzeli v nadlehtju.

Vojaške vesti.

+ **Odlikovanja.** Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil nadporočnik 24. polj. havb. p. Mihael Podlogar. — Ponovno najvišje pohvalno priznanje sta dobila poročnik 87. pp. Josip Grile in nadporočnik 7. polj. havb. p. Miroslav Gorišek. — Srebrni zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje je dobil deseterik brzojavnega polka Rudolf Arzenšek. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste sta dobila insanterist 87. pp. Hodnik Franc in poročnik 17. pp. Lackner Adolf. — Železni zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje sta dobila mladostrelca tit. četovodji Matija Bole in Armand Slejko, oba pri pomorskem baonu Trst. — Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil podpolkovnik 37. dom. pp. Ivan Cindrič. — Ponovno najvišje pohvalno priznanje je dobil poročnik 1. dež. strel. polka Franc Strnad. — Najvišje pohvalno priznanje je dobil poročnik 1. dež. strel. p. Ivan Šovinc.

Primorske novice.

— **Ustanovitev učnega tečaja in konvikta za slovenske begunce srednješolce v Kromerizu na Moravskem.** Preljeli smo uradno: Na ukaz c. kr. ministrstva za notranje zadeve namerava c. kr. moravsko namestništvo ustanoviti v Kromerizu gimnazijski tečaj z uporabo učnega načrta za goriško državno gimnazijo s slovenskim učnim jezikom. Temu tečaju se ima priključiti konvikt, v katerega bi se moglo sprejeti kakih 100 gojencev. Ker večina prihodnjih obiskovalcev tega srednješolskega tečaja in pa večina gojencev v konviktu razun beguncev iz Kranjske vsled svoje ubožnosti skoraj gotovo živja državno begunsko podporo, bode država sama trpela stroške za najemnino, opravo, kurjavo, razsvetljavo in čiščenje za poduk in za konvikt namenjenih prostorov, stroške za učiteljsko, nadzorovalno in podrejeno osebje, nadalje pri srednješolcih z državno begunsko podporo tudi stroške za njihovo prehrano, obleko, obutev in zdravljenje. Oni gojenci tega konvikta, ki so zadostno premožni, bodo morali plačati primerno, od c. kr. moravskega namestništva določeno pristojbino za kritje stroškov za prehrano, obleko, obutev, šolske knjige, zdravljenje in pa zmerno šolnino, da se deloma krijejo stroški gimnazijskega tečaja in konvikta. Ta tečaj in konvikt sta namenjena slovenskim srednješolcem in sicer v prvi vrsti onim, ki bivajo na Nižje Avstrijskem, na Štajerskem, Češkem in Moravskem in že vživajo begunsko podporo, v drugi vrsti pa za premožnejše, v naštetih deželah se nahajajoče srednješolce in za srednješolce, ki prebivajo sedaj na Kranjskem in Primorskem. Prošnje za sprejem imajo dotični srednješolci oziroma njihovi starši vložiti potom politične okr. oziroma policijske oblasti sedanjega bivališča. V prošnji je navesti, če dotični srednješolci vživajo državno begunsko podporo, in se ima prošnji priložiti zadnje šolsko spričevalo. Na podlagi tako opremljenih prošenj odloča c. kr. moravsko namestništvo v Brnu o sprejemu. Med navedenima dvema kategorijama ubožnejših in premožnejših srednješolcev imajo oni prednost, ki se izkažejo z boljimi spričevali in oni, ki nimajo staršev oziroma ne živijo pri svojih starših. Ako se sprejme srednješolci v kromeriški konvikt, se nesledijo, da bi smeli njegovi svojci se z njim preseliti v mesto Kromeriz.

Piranskemu županu zaplenjeno premoženje. Deželno sodišče v Trstu je odredilo zaplenbo premoženja proti županu v Piranu dr. Dominiku Fragiocomo, ker je osumljen zločina proti varnosti države.

V Cerknem na Goriškem se je nabralo v dnevih darovanja od 4. do 8. oktobra t. l. K 736.50 v korist vdov in sirot padlih vojakov. Ta znesek se je odposlal osrednjemu uradu za dneve darovanja na Dunaj. Prečastiti dekanjski urad v Cerknem pa je poslal znesek K 320 c. kr. okr. glavarstvu v Cerk-

nem, zbirka se je nabrala v župni cerkvi Sv. Ane tako, da se je nabralo v občini 1056 K 50 vin. Tem potom se županstvo zahvaljuje vsem cenjenim darovalcem, predvsem preč. župn. uradom, šolskim vodstvom in obč. zastopnikom, kateri so pripomogli do tako lepega uspeha za ta plemeniti namen.

Zaplenbo premoženja je odredilo tržaško deželno sodišče proti dr. Josipu Fabrovich, zdravniku v Krminu, pristojnemu v Zader, ker je osumljen, da je zagrešil zločin, označen v § 58.

Vino so Vipavci po večini že prodali. Precej ga je kupila Gospodarska zveza. Cena vinu je sedaj od 200 do 240 K.

Smrtna kosa v begunskem taborišču Wagna. V taborišču so umrli dne 26. avgusta Besednjak Lucija (roj. Cotič) iz Bilj, stara 80 let; dne 28. avgusta Vidmar Uršula (roj. Loban) iz Gorice, 60 let; dne 6. septembra Černe Štefan iz Bilj, 68 let; 11. septembra Frančeskin Ernesta iz Šempasa, 1 mesec; 17. septembra Žižmond Alojzij iz Volčjedrage, 1 leto; dne 24. septembra Maraz Martin iz Vrtojbe, 2 leti; dne 30. septembra Sperenca (?) Antonija iz Orehovalj, 8 mesecev.

Deževno vreme na Goriškem. Zadnje dni vlada na Goriškem deževno vreme. Vipava je močno narastla.

Smrt begunke. Dne 29. oktobra t. l. je umrla v Peter Pavel Glavarjevi hiralnici v Komendi pri Kamniku 93 let stara begunka Katarina Panagel iz Doljne Vrtojbe pri Gorici.

Glede cene in cenitve rekviriranega vina v Istri je poslala istrska deželna upravná komisija občinam naslednjo okrožnico: Cene vina, ustanovljene z namestništvom naredbo z dne 9. sept. 1916, L. P. Z. in N 36, se imajo plačati proizvajalcu brez kakoršnegakoli odbitka. Posebno pa proizvajalec nikakor ni dolžan plačati agentom, ki prevzemajo vino, kakoršnekoli provizije. C. kr. namestništvo je imenovalo za vsak politični okraj tehničnega organa (komisarja) za presojevanje cenitev izvršenih od komisij za prevzemanje vina, v katerih so tudi veščaki, ki jih imenujejo občine. V slučaju kakega večjega nesporazuma naj se obračajo stranke na rečene tehnične organe, da podajo svoje mnenje.

† Kardinal della Volpe.

Lugano, 6. novembra. (K. ur.) Včeraj zjutraj je umrl kardinal della Volpe.

× × ×

Kardinal della Volpe je bil rojen 24. decembra 1844 v Ravenni. V svoji mladosti je že prišel v Rim. Potomca stare plemiške rodbine je imenoval Pij IX. tajnim kamornikom, Leon XIII. ga je povišal za najvišjega kamornika; pozneje ga je imenoval za majordomusa. Papež Leon XIII. ga je imenoval za kardinala že l. 1899, a imenovanje je proglasil javno šele 15. aprila 1901. Ko je umrl kardinal Rampolla, je postal camerlengo in je vodil zadnji konklave.

Podpisano županstvo naznanja vsem p. n. občanarjem, da se še vedno nahaja v Dornbergu in kdor kaj od občine potrebuje naj se tja obrača. Za slučaj preselitve, se bo takoj objavilo.

Zadnja pošta naj se naslavlja **Rihsenberg** in ne več Dornberg.

Županstvo v Dornbergu pri Gorici
dne 29. oktobra 1916.

J. Mrevlje
upravitelj.

Glasovirje,
pianine,
Phonola,
električne glasovirje,
Orchestraone
i. t. d.

S. KMETETZ

Ljubljana

Kolodvorska ul. 26.

S. FRIEDRICH, trgovec v Ptuj, kupi proti takojšnjemu plačilu v gotovini po najvišjih cenah sledeče predmete:

**vinski kamen,
suhe jedilne
gobe,
sveže prašičje
kože,
ščetine in žimo.**

Prodaja se nov damski

zimski plašč

Naslov se izve v upravi lista pod št. 2609

Orehov les v hlohlih,
Kostanjev les v polenih
in hlohlih
2407 **kupim**

vsako vagonko množino po najvišji dnevni ceni. **J. POGAČNIK**, Ljubljana, Marije Terezije cesta 13.

Dve prodajalki

v špecerijki in železninski stroki izurjeni sprejme proti dobri plači
veletrgovina.

Ponudbe pod »1916 A 2613« naj se pošljejo na upravništvo tega lista.

Zamaške

nove in stare **kupi** vsako množino
tvrdka **JELAČIN & Ko.** Ljubljana
ljubljska industrija probkovih zamaškov.

Kot učenec

iz dežele želi stopiti v

vrtnarstvo
fant v starosti 15—16 let. Ponudbe sprejema
uprava Slovencev pod št. 2602.

Izurjeni

učitelj kitare

se išče. Ponudbe z zahtevo plače za eno uro pod »Rutiniran« na upravo lista.

Naznanilo.

Podpisano županstvo Vrtojba tem potom naznanja vsem svojim občanom, da se je preselilo iz Dobravelj na **Verd št. 105 pri Vrhniki**, kamor naj se občani obračajo.

Verd pri Vrhniki, dne 7. novembra 1916.

Ivan Koglot župan Vrtojbski.

M. Alešovec,

2608

se nahaja odslej:

Učilšče za prirezovanje in šlovanje perila.

izdelovanje perila ::

Frančevo nabrežje št. 1
(„Filipov dvorec“), I. nadstr.

Ivan Gričar

Šelenburgova ulica št. 3.

Zaloga

izgotovljenih oblek

za

gospode in dečke

2155

Potrti neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naša iskreno ljubljena, dobra mati, oziroma stara mati, prastara mati in tašča, gospa

Neža Pehani roj. Zupančič

dne 6. novembra nenadoma v starosti 89. let mirno v Gospodu zaspala. Pogreb nepozabne pokojnice se vrši v sredo dne 8. novembra ob 9. uri dopoldne na tukajšne pokopališče.

Predrago pokojnico priporočamo v blag spomin in molitev, Sv. maše zadušnice se bodo brale v tukajšni farni cerkvi in pri sv. Jožefu.

Zužemberk, dne 6. novembra 1916.

Brez posebnega obvestila.

2607

Žalujoči ostali.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naša ljubljena soproga, oziroma mati, sestra in teta, gospa

MARIJA ZABRET

posestnica

2611

po kratki mučni bolezni, previdena s svetimi zakramenti, včeraj ob 6 uri zvečer mirno v Gospodu zaspala.

Truplo nepozabne pokojnice se prepelje jutri dopoldne ob 9. uri iz Elizabetišča v Ljubljani, na pokopališče v Predoslje pri Kranju, kjer se položi k večnemu počitku.

Blago pokojnico priporočamo v molitev in blag spomin.

Ljubljana-Bobovek pri Kranju, 7. novembra 1916.

Ivan Zabret, posestnik in dež. poslanec, soprog. — **Minka, Lojze, Ivan, Cecilija**, otroci.